

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

WI: 06/12
Datum: 6 december 2006
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30-18.30 uur

Aanwezig: dhr. A. de Rooij (voorzitter), dhr. P.W.G. Verschuren (wethouder), dhr. J.J. Dijkstra (wethouder), mevr. I. Bolle (plv. griffier), mevr. R.F. Slors (PvdA), mevr. A. Vos (PvdA), dhr. B. Oost (PvdA), dhr. M. Azghoughi (PvdA), dhr. R.D.J. Kouwenhoven (VVD), dhr. J.M. van Keulen (VVD), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), mevr. A. Postma (GroenLinks), dhr. B.H. Koops (CDA), dhr. J. Luhoff (D66), mevr. C.D. van Hoek-Volkerink (ChristenUnie), dhr. E. Eikenaar (SP), dhr. M.A. in 't Veldt (SP), dhr. J. Schuitemaker (S&S), dhr. J. Bolhuis (Stads partij) en mevr. G. Sietsema (cie.griffier).

Insprekers: bij punt A.3 en B.2: mevr. I. van Oosten (KUIO), bij punt B.1: dhr. H. Alderkamp (Werkgroep Vluchtelingen Vrij).

A.1. Opening en mededelingen.

De voorzitter heet allen welkom, in het bijzonder mevr. Van Hoek die mevr. Jongman vervangt. De commissie gaat akkoord met de themabijeenkomst Draadloos Groningen op 19 januari 2007.

A.2. Vaststelling agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Rondvraag.

Mevr. Van Oosten zou graag zien dat op het voorlichtingsformulier voor potentiële bijstandsgerechtigden niet alleen de plichten, maar ook de rechten van de klanten zouden staan. Wijst verder op het onterecht sturen van een uitnodiging aan een aantal jarenlange klanten met een sanctiedreiging van korting op de uitkering. Vraagt of de sociale dienst in zijn benadering rekening kan houden met het dossier van het type klant.

Dhr. Eikenaar vraagt hoe het staat met de overname van de werknemers van het ambulante team van de WPG.

Wethouder Verschuren antwoordt dat overname van het ambulante team waarschijnlijk alleen mogelijk is wanneer de werknemers worden verdeeld over de verschillende wijkeenheden van het groenbeheer.

De raadscommissie zal op de hoogte worden gebracht van de resultaten van de overname van het ambulante team van WPG naar DSW Stadspark.)*

B.1. Invoering Wet Inburgering.

Dhr. Alderkamp merkt op dat hier sprake is van een discriminerende wetgeving waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen westerse en niet-westerse mensen. Er is sprake van eenrichtingsverkeer waarbij geëist wordt van de inburgeraar om zich optimaal in te spannen om actief deel te nemen aan de samenleving. In de nota wordt niet uitgelegd wat inburgering inhoudt. Vindt dat de gemeente de volledige eigen bijdrage voor haar inwoners voor haar rekening moet nemen. In de tabellen worden mensen ingedeeld op basis van etniciteit, dit is ongepast.

Dhr. Van Keulen complimenteert de wethouder met de nota en is blij met de keuze voor een dubbel traject: participatie en integratie. Vraagt hoe deze nota zich verhoudt met het plan van aanpak Allochtonen uit de bijstand (februari) Handhavingcriteria worden vastgelegd in de verordening, graag toch al toelichting van de wethouder, evenals over de ontheffingscriteria, voor de raadsbehandeling op 20 december.

Dhr. Koops onderschrijft de nota in grote lijnen. Bij de handhaving wordt de bereidheid zich in te zetten belangrijker genoemd dan het resultaat. Deze bereidheid moet in de verordening goed worden afgebakend. Uiteindelijk doel zou moeten zijn dat de mensen de Nederlandse taal goed leren. Zou het jammer vinden wanneer de inburgeringsadviseur geen rol zou krijgen vanwege de financiën. Pleit ervoor deze adviseur mee te nemen in de doelstellingen bij de begroting en later controle bij de rekening.

Dhr. In 't Veldt zegt dat de SP het een prima nota vindt. Verzoekt om ruimhartig met de vrijstellingen om te gaan. Vraagt verder om de trajecten zoveel mogelijk lokaal in te kopen.

Dhr. Bolhuis meldt dat de Stads partij positief is over de uitgangspunten van het voorstel en vindt het een goede zaak dat het college in de handhaving de nadruk legt op aangetoonde inzet en persoonlijke omstandigheden.

Dhr. Luhoff zegt dat ook D66 het een heldere notitie vindt. Vraagt nadere informatie over wijze van handhaving. Vraagt m.b.t. de ontheffing hoe het wettelijk kader zich verhoudt met dit stuk.

Dhr. Schuitemaker zegt dat ook S&S positief is over de nota. Het verschil wat de gemeente kwijt is aan inburgeringstrajecten en de rijkssubsidie is behoorlijk, is dit vergelijkbaar met andere gemeenten in Nederland? Wellicht mogelijkheden via de VNG aan te geven dat dit moeilijkheden oplevert. De gemeente vraagt een inspanningsverplichting, het rijk een resultaatverplichting, kan dit leiden tot minder subsidie en hoe denkt het college dit risico op te vangen? S&S ziet het toepassen van een boete als allerlaatste redmiddel.

Mevr. Van Hoek meldt dat de ChristenUnie het een goede nota vindt. Ingezet moet worden op zoveel mogelijk ondersteuning en begeleiding. Steun voor de participatieactiviteiten in de eigen wijk. Informatievoorziening en advisering blijft erg belangrijk. Vraagt de raad op te hoogte te houden en eventuele risico's vooraf te dekken.

Mevr. Postma merkt op dat GroenLinks blij is met de structurele inzet op het gebied van taalonderwijs voor nieuwkomers en het opheffen van achterstanden bij de oudkomers. Blij met de inzet van het college om ruimhartig om te gaan met de ontsnappingsclausule. Vraagt hoe het zit met de afhankelijkheid van het halen van een diploma voor de status van asielzoekers. Is het niveau van onderwijs en het examen voor iedereen hetzelfde? Blij met het aanbieden van duale trajecten. Toeleiding naar (vrijwilligers)werk of stage is een goede inzet tegenover de inspanningsverplichtingen. Overname van de vragen van dhr. Alderkamp m.b.t. de eigen bijdrage.

Mevr. Slors zegt dat ook de PvdA fractie positief is over de nota, met name de grote lijnen als het aanbieden van duale trajecten en de fasering die wordt aangebracht binnen de verschillende groepen inburgeraars. Instemming dat de handhaving niet altijd met harde hand hoeft. Het woord sanctie klinkt raar als men geen uitkering heeft, boete kan wel. Graag meer informatie over handhaving bij 123 oudkomers.

Wethouder Verschuren licht de gemeentelijke invulling toe, waarbij iedereen een duaal traject aan wordt geboden die gericht is op participatie. Tweede uitgangspunt is om maximale hulp te bieden bij de inburgering en de derde is dat er minder wordt gekeken naar resultaat als het gaat om boetes, maar meer naar inspanning. De nota borduurt voort op de eerdere nota 'Bruggen slaan'. In de nota 'Allochtonen in de bijstand' die in februari verschijnt, zal meegenomen worden wat i.k.v. deze nota gebeurt. Handhaving- en ontheffingscriteria worden in de wet geregeld. De gemeente moet in de verordening de hoogte van de boetes bepalen en de ontsnappingsmogelijkheden. Ontheffing is in de wet geregeld, dit moet worden aangevraagd door de inburgeraar zelf, wanneer gesanctioneerd moet worden ligt ook vast, alleen van de ontsnappingsmogelijkheid die is ingebouwd kan de gemeente gebruik maken. Er wordt veel aandacht besteed aan de voorlichtende en adviserende rol. De Informatie Beheergroep geeft alle potentiële inburgeringsplichtigen door, zodat iedereen wordt bereikt. Meegenomen zal worden of er een heldere normering mogelijk is zodat achteraf controle kan plaatsvinden. De verwachting is dat de lokale instellingen Noorderpoort en Alfacollege die nu het monopoly hebben, in de nieuwe situatie veel trajecten zullen aanbieden. Meer geld vergaren via een VNG-traject zit er waarschijnlijk niet in. Het college is het ermee eens dat een boete een laatste redmiddel moet zijn. De € 270 eigen bijdrage is wettelijk verplicht, *onderzocht zal worden of dit in incidentele gevallen via de bijzondere bijstand kan worden betaald* *) De Informatie Beheergroep neemt de examens af, die hiervoor landelijk wordt aangestuurd. Hier heeft de gemeente geen invloed op maar er zal alles aan worden gedaan om mensen te pushen dit examen te halen. Handhaving bij 123 oudkomers is de minimumeis van het Rijk, dit kan oplopen in de praktijk. Onder de oude wet is geëxperimenteerd met een persoonsgebonden budget waarmee men een eigen traject kan samenstellen. Dit wordt voortgezet, mits men de verantwoordelijkheid aankan.

→ Besloten wordt dat het voorstel als discussiepunt naar de raad gaat. De commissie stemt in met het rechtstreeks sturen van de nog uit te werken verordening naar de raad van 20 december als discussiestuk.

B.2. Uitsluiting uitgesloten.

Mevr. Van Oosten stelt voor om de cliënten schriftelijk te verzoeken op een neutrale plek te verschijnen en niet bij de sociale dienst, bijvoorbeeld bij het Gemeentelijk Informatie Centrum. Wanneer mensen wel een beroep doen op de voedselbank maar niet op de beschikbare hulpverlening, dan schieten de organisaties te kort. Vindt t.a.v. schuldpreventie dat men nog steeds erg lang moet wachten op een uitkering, het verstrekken van voorschotten zou sneller en ruimhartiger moeten zijn.

Mevr. Slors zegt dat de PvdA fractie erg te spreken is over deze nota. In de nota worden armen veelal gelijkgesteld met bijstandsgerechtigden. Vraagt of gekeken kan worden hoe andere groepen armen benaderd

kunnen worden. Vindt dat er te weinig resultaat is t.a.v. de schuldhulpverlening. Vindt de informatie over het gelijktrekken van de inkomensgrenzen te summier, of er sprake is van één vermogenstoets komt niet aan de orde.

Dhr. Gijsbertsen complimenteert het college met de nota die goede voorstellen bevat met name om het niet-gebruik tegen te gaan. Vraagt naar de inzet van het college t.a.v. de collectieve belastingteruggave. Instemming met de voorstellen om de bestaande regeling aan te passen, wil wel meer info over de verstrekking van bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen zonder terugbetalingsverplichting. Inzet op versnelling van de procedures voor de aanvraag van bijzondere bijstand is welkom, vraagt of dit ook bij reguliere bijstandaanvragen wordt aangepakt. M.b.t. inkomensgrenzen aansluiting bij mevr. Slors. Instemming met bedrag voor verhuizing van de voedselbank, wel graag informatie over besteding van het bedrag. Instemming met prioritering in de schuldhulpverlening. Vraagt het college een notitie te maken specifiek over schuldpreventie bij jongeren (rol MJD, inschakeling scholen, jonge daklozen). *GroenLinks zal de technische vragen m.b.t. de schuldpreventie bij jongeren ambtelijk afdoen, de overgebleven politieke vragen worden naar de wethouder gestuurd en de antwoorden gedeeld met de raad.*

Vraagt of budgetbeheer langer kan gelden dan 3 jaar en hoe het overleg met schuldeisers verloopt. Is voor integrale aanpak van armoede en neemt aan dat de raad op latere termijn het bedrag van € 660.000 beschikbaar stelt. Vraagt naar rol van kerken en andere religieuze instellingen in het armoedebeleid.

Mevr. Van Hoek merkt op dat de ChristenUnie de voorstellen ondersteunt, elke stadje moet kunnen deelnemen aan de samenleving. Is blij met ondersteuning van de voedselbank. Concrete begeleiding in het vinden van de juiste voorzieningen is belangrijk. Verzoekt om tussenrapportages over de voortgang.

Dhr. Schuitemaker zegt dat Student en Stad zich kan vinden in de voorstellen. Meer aandacht aan schuldhulpverlening en het actief opsporen van niet-gebruikers zijn belangrijke stappen. Aansluiting bij GroenLinks m.b.t. de voedselbank en de schuldpreventie bij jongeren.

Dhr. Luhoff mist concrete voorstellen hoe mensen uit de armoedesituatie worden geholpen en sociaal in te sluiten. Bij het gelijkschakelen van 1 inkomensgrens wordt de armoedeval vergroot, graag meer informatie hierover. Vraagt om een reactie van de wethouder op de memo's van de Cliëntenraad.

Dhr. Bolhuis sluit aan bij de PvdA. Vraagt naar de precieze bestemming van de € 20.000 voor de voedselbank. Vraagt verder hoe de betere voorlichting wordt aangepakt.

Dhr. Eikenaar merkt op dat de SP blij is met de concrete maatregelen in de nota. Het koppelen van bestanden wordt nu naast fraudebestrijding ingezet om armoede op te sporen. Blij met stevige inzet om niet-gebruik tegen te gaan evenals de uitbreiding van het pakket van de ziektekosten. Vraagt m.b.t. aanschaf van duurzame gebruiksgoederen om het voorbeeld van Nijmegen te volgen waar deze gratis zijn voor langdurige minima's mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Op welke termijn komen hier voorstellen over? Het gemakkelijk lenen onder wurgende voorwaarden is ook een verantwoordelijkheid van de overheid. Steun voor de bijdrage aan de voedselbank.

Dhr. Koops vraagt n.a.v. de memo van de Cliëntenraad om pinnen in winkels met de GKB-pas weer toe te staan. Vraagt zich af waarom de verbetering van de voorlichting nu gaat lukken, het CDA is voor een 'buddysysteem' die cliënten begeleidt in het administratieve oerwoud en in het beheersen van hun budget (Humanitas, kerken). Vraagt aandacht voor bereikbaarheid en ruime openingstijden van de dienst. Vraagt reactie op de opmerking van mevr. Van Oosten dat de organisaties tekort schieten. Is het eens met haar pleidooi voor het sneller en ruimhartiger verstrekken van voorschotten. N.a.v. de opmerking in de nota dat voedselbanken goed werk doen, vraagt hij de wethouder of deze hiermee erkent dat de mening van de SP dat voedselbanken een schande zijn in Nederland een verkiezingsretoriek was.

Dhr. Kouwenhoven vindt dat het college een doelstelling zou moeten formuleren, bijvoorbeeld om gedurende dit college het aantal klanten van de voedselbank te halveren.

Dhr. Eikenaar is ervan overtuigd dat het aantal klanten naar beneden gaat en vraagt hiervoor een inspanningsverplichting van de wethouder.

Dhr. Koops vindt dat op zoek moet worden gegaan naar de oorzaak van de problemen van de klant van de voedselbank. De voedselbank is een particulier initiatief, dit verdient een steun in de rug.

Dhr. Kouwenhoven vindt dat de nota een materialistische grondslag heeft: meer geld, meer mogelijk. Aansluiting bij de PvdA dat het te veel om bijstandsgerechtigden gaat. Had verwacht dat armoedepact al in de steigers stond. Verder weinig sprake van toeleiding naar werk, hét middel om armoede uit te sluiten. Daagt het

college uit om een concrete doelstelling te formuleren, dus hoe gaat het met de bijzondere bijstand, hoe met de wachtlijsten en gebruik schuldhulpverlening en verlagen klanten van de voedselbank.

Dhr. Gijsbertsen zegt dat de voedselhulpverlening geen onderdeel is van het gemeentelijk armoedebeleid.

Dhr. Kouwenhoven onderschrijft dit, maar nu ontbreekt elke doelstelling. Merkt op dat dekking voor de te nemen maatregelen niet voldoende is en vraagt hierover informatie vóór besluitvorming.

Wethouder Verschuren legt uit dat het college een drietal stappen neemt: 1. terugdraaien aantal bezuinigingen en geld wat nog beschikbaar was uitgeven voor de chronisch zieken en ouderen is inmiddels gebeurd. 2. de aanpak van niet-gebruik en uitbreiding van de schuldhulpverlening wordt nu aan gewerkt. 3. armoedepact waarin het geheel breder en integraler wordt, is de komende stap. Daarnaast wordt onderzocht hoe de bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen moet worden aangepakt. *Na 1 april 2007 zal een stand van zaken worden gegeven + voorstellen voor de inzet bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen**). T.a.v. het armoedepact zal ook met kerken en moskeeën worden gesproken. *Begin volgend jaar zal een stand van zaken worden gegeven van de totale armoedeaanpak, als vervolg op de kadernota "Werken, meedoen en erbij horen"**). Meegenomen zal worden dat de uitvoering niet beperkt blijft tot de bijstandsgerechtigden. Bij de schuldhulpverlening zijn de wachtlijsten weggewerkt, er wordt fors ingezet op preventie. Om bureaucratie tegen te gaan raadt de wethouder af allerlei doelstellingen te formuleren. Doel is het niet-gebruik tegen te gaan, de schuldhulpverlening te verbeteren, dit kan worden gecontroleerd zonder vooraf een bepaald niveau aan te geven. *Voor de raad van 20 december zullen de mogelijkheden voor 1 vermogenstoets worden gegeven**). Over een aantal inkomenstoetsen heeft de gemeente niets te vertellen, daar waar mogelijk wordt uniformering toegepast. Het preadvies van het college voor het initiatiefvoorstel van GroenLinks zit in de maak, hierin wordt de collectieve belastingteruggave meegenomen. Waar snellere verstrekking van de algemene bijstand mogelijk is zal dat moeten gebeuren. Het rijk heeft de verplichting opgelegd dat de sociale diensten binnen 4 weken een voorschot moeten geven. *Zodra het plan van aanpak schuldhulpverlening voor jongeren klaar is, zal de raadscommissie hiervan een exemplaar ontvangen**). Er is een mogelijkheid de grens van 3 jaar voor budgetbeheer te verlengen (beschermingsbewind). Het algemeen beeld is dat allochtonen de weg wel weten te vinden naar de voorzieningen, het project van de MJD 'met kleur de wijk in' draagt hiertoe bij. *Voor de raad van 20 december zal een schriftelijke reactie worden gegeven op de drie memo's van de Cliëntenraad**). T.a.v. de duurzame gebruiksgoederen zal worden gekeken hoe men hiermee in Nijmegen omgaat, in de notitie na 1 april over de uitgavenontwikkeling zal dit worden meegenomen. Garanties of het nu wel lukt om het niet-gebruik tegen te gaan zijn moeilijk te geven. Een buddysysteem via vrijwilligers is een van de maatregelen die in het armoedepact moeten komen, hier zijn geen financiële middelen voor. *Voor de raad van 20 december zal de raad worden geïnformeerd over de openingstijden en de telefonische bereikbaarheid van de dienst Sozawe**). *Er zal worden teruggerapporteerd over de verhuizing en het bedrijfsplan van de voedselbank**). Voor de schuldhulpverlening wordt dit jaar € 500.000 extra ontvangen. Dit is toereikend. Tot 2010 is het ook gedekt, daarna kan er een risico ontstaan. *Voor de raad van 20 december zal een concreter inzicht worden gegeven in de financiering voor uitsluiting uitgesloten, met name wat structureel of incidenteel is en voor welk jaar het geldt**).

→ Besloten wordt dat het voorstel als discussiestuk naar de raad gaat, met inachtneming van de nog te ontvangen informatie.

C.1. Lange termijn agenda + lijst moties en toezeggingen.

Dhr. Gijsbertsen vraagt waarom de informatie over de buitensteedse gevallen van de ID-ombouw naar februari gaat en of dat het sturen hierop niet lastig maakt.

Wethouder Verschuren antwoordt dat januari niet gehaald gaat worden, maar om tot nader beleid te komen zou januari ook al te laat zijn.

Wethouder Dijkstra meldt dat de raad volgende maand een brief krijgt over de activiteiten van de Makro.

C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname.

Dhr. Oost verzoekt om agendering van de notitie 'Aanpak langdurige leegstand kantoren in Groningen'.

Dhr. Kouwenhoven vraagt n.a.v. de notitie 'Budgetten WWB' hoe het overgebleven werkdeel wordt uitgegeven.

Wethouder Verschuren meldt dat hierover een evaluatie is te verwachten in mei (op LTA).

C.3. Vaststelling verslag d.d. 8 november 2006.

Het verslag wordt vastgesteld.

Toezeggingen uit de raadscommissie:

Bij A.3 Rondvraag:

- Wethouder Verschuren zegt toe dat de raadscommissie op de hoogte zal worden gebracht van de resultaten van de overname van het ambulante team van WPG naar de DSW Stadspark. *)

Bij B.1 Invoering Wet Inburgering:

- Wethouder Verschuren zegt toe dat onderzocht zal worden of de eigen bijdrage van € 270 die de inburgeraar zelf moet betalen, in incidentele gevallen via de bijzondere bijstand kan worden betaald.

Bij B.2 Uitsluiting uitgesloten:

- Wethouder Verschuren zegt toe dat na 1 april 2007 een stand van zaken zal worden gegeven + voorstellen voor de inzet bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen.
- Wethouder Verschuren zegt toe dat er begin volgend jaar een stand van zaken zal worden gegeven van de totale armoedeaanpak, als vervolg op de kadernota "Werken, meedoen en erbij horen".
- Wethouder Verschuren zegt toe, **voor de raad van 20 december** de mogelijkheden voor 1 vermogenstoets te zullen geven.
- Wethouder Verschuren zegt toe, zodra het plan van aanpak schuldhulpverlening voor jongeren klaar is, de raadscommissie hiervan een exemplaar ontvangt.
- Wethouder Verschuren zegt toe, **voor de raad van 20 december** een schriftelijke reactie te geven op de drie memo's van de Cliëntenraad.
- Wethouder Verschuren zegt toe, **voor de raad van 20 december** informatie te geven over de openingstijden en de telefonische bereikbaarheid van de dienst Sozawe.
- Wethouder Verschuren zegt toe, terug te rapporteren over de terug te rapporteren over de verhuizing en het bedrijfsplan van de voedselbank.
- Wethouder Verschuren zegt toe, **voor de raad van 20 december** een concreter inzicht te geven in de financiering voor uitsluiting uitgesloten, met name wat structureel of incidenteel is en voor welk jaar het geldt.